

Memo

Onderwerp   **Reactie informatieve consultatie Europese eenpersoonsvennootschap (SUP)**

Datum   **9 mei 2014**

Auteur   **G.J.J.M. Inden**

Inleiding

Volgens de toelichting bij de consultatie wordt de **Europese eenpersoons kapitaalvennootschap (Societas Unius Personae)**, een uitkomst voor ondernemers die regelmatig over de grens (in buurlanden) zaken doen, of zakelijk emigreren/immigreren naar/van een ander Europees land. De voorgestelde rechtsvorm SUP is een beperkt alternatief voor de geschrapte Europese private kapitaalvennootschap, de Società Privata Europea (SPE). Volgens de toelichting bij het voorstel zullen de administratieve- en bedrijfskosten aanmerkelijk verminderd worden als er meer gebruik gemaakt gaat worden van deze mogelijkheid door het MKB. Verder wordt de uniformiteit in het economisch verkeer bevorderd. De reacties op de onlangs afgesloten Nederlandse consultatie over de “grensoverschrijdende omzetting van kapitaalvennootschappen” geven al aan, dat er in de praktijk behoefte is aan duidelijkheid op het gebied van het Europese vennootschapsrecht.

Enkele landen in de Unie kennen al specifieke eenpersoons kapitaalvennootschappen, dat blijkt uit de officiële naamgevingen van deze specifieke vennootschappen, zie bijvoorbeeld Frankrijk:

http://www.greffe-tc-paris.fr/fr/formalites-immatriculation/eurl_sarl_imma.html en Duitsland:

<https://www.muenchen.ihk.de/de/recht/Anhaenge/Unternehmergeellschaft2.pdf>

Rechtsvormen

In de praktijk hebben ondernemers nu te maken met een bonte variëteit aan buitenlandse rechtsvormen. Sommigen spreken zelfs over een wildgroei van juridische constructies. De Nederlandse Kamer van Koophandel en de Nederlandse Belastingdienst hebben overzichten opgesteld om de aangeboden rechtsvormen te identificeren, te catalogiseren en te kwalificeren.

De volgende links geven een indicatie van de variëteiten van bestaande rechtsvormen en de juridische constructies binnen en buiten Europa.

<http://www.jerseyfinance.ie/media/PDF-Brochures/Cell%20Companies%20Feb%202011.pdf>

http://download.belastingdienst.nl/belastingdienst/docs/lijst_gekwalificeerde_buitenlandse_samenwerkingsverbanden_dv0301z2pl.pdf

<http://www.fedcaf.be/Documents/Typecompany.pdf>

http://www.etaamb.be/nl/koninklijk-besluit-van-19-maart-2014_n2014003116.html

Elektronische registratie

Naast het mogelijk maken van de SUP wil de Europese commissie tegelijkertijd ook een eenvoudige **elektronische registratie** bij alle Europese handelsregisters mogelijk maken. Dat is goed nieuws! Dit betekent dat de individuele ondernemer *zelf vanuit* het eigen vestigingsland eventueel direct in het nieuwe of het eigen vestigingsland een digitale inschrijving kan doen. Dit wordt in eerste instantie uitsluitend mogelijk met een *modelversie* van de eenpersoons kapitaalvennootschap.

De drempel voor ondernemers wordt daarmee verlaagd. Het mag echter niet zo zijn, dat de lat voor de ondernemers te laag wordt gelegd. Het starten van een onderneming is niet te vergelijken met de “inworp van een muntje in een automaat”, maar een weloverwogen beslissing.

Registratieformaliteiten zijn in de meeste Europese landen al geautomatiseerd. De Nederlandse Kamer van Koophandel heeft inmiddels een prima online-faciliteit ontwikkeld.

Dat wil echter niet zeggen dat in alle Europese landen ook het aanbieden van online inschrijvingen of het doen van wijzigingen via het internet, toegankelijk is gemaakt voor iedereen en dat daarvoor dezelfde bewijsdocumenten aangeleverd moeten worden.

In de meeste landen gaan de elektronische registraties via de **gecertificeerde intermediairs** (de company (formation) service agent), die beschikken over een officiële licentie en/of een geldige internetsleutel. In Nederland zijn de notarissen de erkende intermediairs.

<http://www.kvk.nl/inschrijven-en-wijzigen/inschrijven-bij-de-kamer-van-koophandel/wie-mag-de-inschrijving-doorgeven/online-registreren-handelsregister-voor-notariskantoren/>

Raadpleeg voor andere voorbeelden de websites van het Britse Companies House, ACRA en de Belgische Kruispuntbank.

<https://ewf.companieshouse.gov.uk//sframe?name=aboutWebFiling&lang=en>

<http://www.companieshouse.gov.uk/toolsToHelp/formationAgents.shtml>

<http://www.acra-uk.org/>

http://economie.fgov.be/nl/ondernemingen/leven_onderneming/oprichting/ondernemingsloket/#erkende_ondernemingsloketten

Inventarisatie

Een complete Europese inventarisatie van de specifieke nationale licentiehouders en de diverse **nationale regelgevingen** lijkt mij noodzakelijk, omdat deze intermediairs de (fysieke) identificatie van de betrokken personen moeten kunnen uitvoeren. Verder is het van belang, dat deze gecertificeerde tussenpersonen de verificatie van en de transparantie van de achterliggende belangen van de privaatrechtelijke rechtspersonen moeten kunnen bevorderen.

Raadpleeg ook het door de EU gesponsorde initiatief: <http://www.ebocs.eu/index.html> en het landenoverzicht op: <http://www.antimoneylaundering.org/europe/Europe.aspx>

De regionale autoriteiten zijn op de hoogte van de plaatselijke feitelijke omstandigheden. Bij de beoordeling van elektronische opgaven en bij de (fysieke) identificatie van personen kan er nu gebruik gemaakt worden van de direct beschikbare nationale informatie of van *indirecte* informatie afkomstig uit het buitenland, waarvan de bron(-houder) een hoge mate van betrouwbaarheid moet hebben. Raadpleeg de richtlijnen van het Bft: <http://www.bureaufn.nl/wwft/fag/Paginas/default.aspx>

Met name de noodzakelijke toetsing of een persoon (eerder) failliet is verklaard, of een schorsing, of een (voorlopig) bestuurdersverbod (in het buitenland) is opgelegd, moet verder nog in uitvoeringsregelingen vastgelegd worden. Raadpleeg met name de studie van de Universiteit van Arhus: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2358368##

Rechtszekerheid

Nederland heeft het principe, dat een derde ervan uit mag gaan dat de geregistreerde gegevens juist zijn (*artikel 25 van de Handelsregisterwet*). In andere landen wordt deze *garantie* niet als zodanig gehanteerd. Het moet voorkomen worden dat Nederlandse instanties worden geconfronteerd met inschrijvingen vanuit het buitenland die niet voldoen aan dit Nederlandse uitgangspunt.

Het European Commerce Register Forum, het ECRF, is de aangewezen instantie om uniforme Europese kwaliteitsnormen te propageren. De laatste Benchmarking Survey is openbaar gemaakt via de link van het Zweedse Bolagsverket: http://www.bolagsverket.se/polopoly_fs/1.9375!/Menu/general/column-content/file/ecrf_2013.pdf

Inhoudelijke opmerkingen

Specifieke regels voor de Societas Unius Personae

Deel 2, Hoofdstuk 3, Statuten

Artikel 11 lid 3 bepaalt dat de EU Commissie het uniforme model voor de statutaire bepalingen vaststelt, bijgestaan door het Comité voor het vennootschapsrecht. Het Britse vennootschapsrecht kent een vergelijkbare methode. Raadpleeg:

<http://www.companieshouse.gov.uk/about/modelArticles/modelArticles.shtml>

Deel 2, Hoofdstuk 4, Inschrijving

Artikel 14 lid 1 bepaalt dat de SUP wordt ingeschreven in de lidstaat waar de *statutaire* zetel wordt gevestigd. Indien de *statutaire* zetel en het hoofdbestuur/hoofdvestiging in hetzelfde land liggen, zal dat geen problemen opleveren. Maar wat is het geval, indien de statutaire zetel in een ander land is gevestigd, dan de werkelijke vestiging van de onderneming?

De bedrijfsactiviteiten en het aangaan van de overeenkomsten gebeuren vanuit de werkelijke vestiging. Een verplichte registratie in het land waar de onderneming duurzaam aanwezig is, blijft essentieel. Ook een Britse private limited company is *verplicht* in Nederland ingeschreven, indien er in Nederland de (een) vestiging is waar de ondernemingsactiviteiten gebeuren.

Verder is de registratie in het land van de werkelijke vestiging (op het bezoekadres) óók nodig om een onderneming eenvoudig te kunnen traceren en de aanwezigheid van eventuele concernrelaties

op te kunnen zoeken op de website van de Kamer van Koophandel. Het moet voor belanghebbenden en andere derden duidelijk zijn met welke contractspartner(s) zij te maken hebben.

Artikel 14 lid 4 stelt dat de nationale websites links bevatten naar de inschrijvingswebsites van de andere staten. Er is in het artikel helaas niet vermeld, dat dit een complete en actuele internationale index moet zijn. Op de website: www.kvk.nl/europa is een overzicht van landen samengesteld.

Verder wordt in het artikel vermeld dat **uiterlijk** drie werkdagen na ontvangst een bewijs van inschrijving door de bevoegde instantie wordt afgegeven. Kennelijk wordt er van uitgegaan, dat er géén sprake is van de toetsing aan weigeringsgronden. Een functionaris kan bijvoorbeeld geschorst zijn voor het functioneren als bestuurder. Het Nederlandse Handelsregisterbesluit noemt een aantal weigeringsgronden. Een inschrijving en een weigering zijn allebei *besluiten* in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht. Zes weken is de wettelijke bezwaartermijn. Het is mij niet duidelijk hoe een dergelijke beslissing bij een SUB uniform elektronisch wordt bekendgemaakt aan alle (internationale) belanghebbenden en ook nog in verstaanbare en begrijpelijke taal. Weigeringsgronden kunnen ook per land verschillen. Een misleidende of verwarrende handelsnaam wordt in het ene land niet toegestaan, maar in het andere land wel of onder voorbehoud.

Artikel 15 lid 5: hierbij verwijs ik naar mijn inleiding (**Electronische registratie**).

Deel 2, Hoofdstuk 5, Eén aandeel

Een kort hoofdstuk, maar waarschijnlijk wel het belangrijkste hoofdstuk.

Artikel 15 bepaalt dat er één aandeel is. Er is niet vermeld dat het toegestaan is dat het ene aandeel bijvoorbeeld ook door een stichting administratiekantoor (STAK) kan worden gehouden en vervolgens wordt gecertificeerd.

Bij een gezamenlijk aandeel moet er één vertegenwoordiger aangewezen worden. Deze vertegenwoordiger moet ook geregistreerd worden. Voor het Nederlandse handelsregister is dat vergelijkbaar met de “gemeenschap van goederen”, waar een van beide echtgenoten wordt opgenomen als zijnde de “enig” aandeelhouder. Het is kennelijk ook mogelijk de bewindvoerder of executeur-testamentair bij het overlijden van de aandeelhouder op te nemen als vertegenwoordiger.

Deel 2, Hoofdstuk 6, aandelenkapitaal

Artikel 16 lid 5 is een verzwaring van de administratieve lasten voor Nederlanders. Waarschijnlijk komt deze regel uit het Franse recht, waar het gebruikelijk is het kapitaal te vermelden op briefpapier.

Ook de artikelen 17, 18, 19 en 20 betekenen directe lastenverzwaringen voor de SUP ondernemers ten opzichte van de ondernemers die de Nederlandse BV gebruiken. Verder wijken de regels ook zodanig af van het Nederlandse flexibele BV recht, dat Nederlanders geremd zullen worden om voor de SUP variant te kiezen maar toch de keuze maken voor de Nederlandse BV!

Deel 2, Hoofdstuk 7, organisatie

Artikel 22 lid 6 bevestigt dat er sprake kan zijn van weigering van de inschrijving in het Handelsregister bij een “ongeschiktheidsverklaring” van een directeur. Een persoon kan in het buitenland “ongeschikt” zijn verklaard. Dit moet door de landen wederzijds geaccepteerd en uitgewisseld worden en **tijdig** bij de Kamer van Koophandel bekend zijn.

Kan Justis in dit kader, bij de uitwisseling van persoonsgegevens, een aanvullende rol spelen? Justis heeft ervaring met het verstrekken van (on)geschiktheidsverklaringen voor natuurlijke- **en** ook rechtspersonen. Raadpleeg: <https://www.iustis.nl/producten/vog/>

Ook hier is een Europese inventarisatie van de *bevoegde* instanties en de borging van de persoonlijke levenssfeer van de belanghebbenden van groot belang.

Artikel 25 lid 1 bepaalt dat een bevoegde autoriteit de SUP onder bepaalde omstandigheden kan ontbinden. Dit is een vraag van competentie. Welk land is bevoegd? Het land van de statutaire zetel of het land van de werkelijke vestiging (het vestigingsland van de onderneming).

Volgens het Burgerlijk Wetboek is de Nederlandse rechter bevoegd en daarnaast ook de Kamer van Koophandel, om rechtspersonen te ontbinden.

In dit artikel mis ik de mogelijkheid dat de SUP de statutaire zetel (grensoverschrijdende omzetting?) kan verplaatsen naar een ander land (land van de werkelijke vestiging) binnen de Unie. Dit lijkt mij juist van belang in het economische verkeer.

Afsluiting

Graag heb ik met deze memo een bijdrage geleverd aan uw analyse van de implicaties van het richtlijnvoorstel.
